

סמל-ראשון משה פוגל

23 באפריל 1948 - 17 באוקטובר 1973

משה נולד וגדל בפרדס-חנה, עשה שם את לימודיו היסודיים בבית הספר הממלכתי-דתי "ישורון", ואחר כך למד בישיבה התיכונית המקומית, "מדרשיית נועם". בקיץ 1967, ערב גיוסו, למד זמן מה בישיבת "מרכז הרב" בירושלים. הוא התגייס בסוף אוגוסט 1967, ושירת בשריון לכל אורכה של מלחמת ההתשה, תחילה כתותחן, אחר כך כמפקד טנק. עתונאי שפגש בו בזמן מלחמת ההתשה מספר: "משה, ה'צייד' מפרדס-חנה, כיפה סרוגה על קדקדו, זוקף לזכותו את 'הורדת' צריח המיסגד בו התמקט צלף מצרי. 'היו כמה טנקים לפני שניסו להוריד את העמדה', מספר הוא, 'אבל הצריח נבנה על שני עמודי בטון והחזיק מעמד. הרבצתי קצת בעמוד, לא הרבה, עכשיו אתה יכול לראות איפה הצריח'" (למרחב, 2 באפריל 1969).

עבור משה, דת ישראל ושריון ירדו כרוכים: על מדף אחד בארון הספרים שלו עומד תלמוד בבלי, ועל המדף שמעליו, דגם של טנק. ובמכתבו האחרון, מן ה-16 באוקטובר 73, הוא כתב: "בכל פעם שאנחנו זזים אני אומר בקול רם בקשר לכל הצוות את התפילה לפני היציאה לקרב, וכולם עונים אמן בסוף".

אחרי שיחרורו, באוגוסט 1970, למד משה שנה אחת באוניברסיטת הנגב בבאר שבע, במכינה לקראת הטכניון, ובשנת 1971 התחיל ללמוד ניהול ותעשייה בטכניון בחיפה. ב-20 במרס 1973 נשא לאשה את חברתו רחל, עבר לגור בעכו בסמוך להוריה, ונתחבב תוך זמן קצר על סביבתו החדשה. שנת הלימודים 1973/74 'עמדה להיות שנתו השלישית בטכניון; עם תחילתה של אותה שנת לימודים בבתי הספר היסודיים, החל לשמש כמחנך וכמורה במקצועות יהדות בבית ספר עממי בקרית שפרינצק.

משה היה זריז כפיים, תיקן תקלות בכיתו ובבתי שכניו, החזיק מערכת שלמה של כלי עבודה, והירכה לעסוק בעבודות מתכת ועץ. ליד מיטת בנו, משה אביחי, אשר נולד ביום השלושים לנפילתו, עומד תרמיל פגז ממורק, שחריטותיו וחירוריו מזכירים מלאכת-תחרה.